

Một chuyến đi

Nguyễn Đức Chí

Tháng 3, 2015 vợ chồng tôi đã đi Việt Nam năm tuần và dự định ít nhất hai ba năm nữa mới đi một chuyến khác. Nhưng cuối tháng 9 Vân, bà xã tôi, lại đề nghị là chúng tôi nên đi Hà Nội dự đám cưới cháu gái ngoại của cô em ruột tôi, sẽ được tổ chức vào ngày 24 tháng 10 năm 2015. Tôi vào mạng CheapOAir mua vé Washington DC-Hanoi, Saigon-Washington DC. Vì không phải là vé khứ hồi nên tôi phải trả US\$980 mỗi người cho cả đi lẫn về. Trên chuyến về chúng tôi phải ngừng ở Narita Nhật Bản 20 giờ, do đó tôi lại vào mạng CheapOAir giữ phòng tại khách sạn Nikko Narita ở ngoài phi trường giá US\$73 một đêm. Trên đường đi ra khỏi phi trường Narita chúng tôi mang hành lý xách tay qua cửa khẩu rất dễ dàng vì là du khách chuyên tiếp. Khách sạn Nikko Narita thuộc công ty hàng không JAL rất sạch sẽ tiện nghi. Phòng chúng tôi mướn có 2 full beds, cộng thêm hai sofas nằm được, rất thoải mái. Phòng tắm và vệ sinh rộng rãi. Đây là lần đầu tiên tôi ra khỏi phi trường ở Nhật. Trước kia nghe nói ở Nhật cái gì cũng đắt đỏ chật hẹp, nhưng tôi thấy khách sạn Nikko Narita cũng tương tự như ở Mỹ và sạch sẽ hơn nhiều khách sạn ở Mỹ.

Thật là một chuyến đi lý thú, nhất là có dịp gặp lại các bạn đồng nghiệp dạy ở trường Công Chánh và các Ái hữu khóa đàn em ra trường sau tôi nhiều năm, có nhiều Ái hữu sau tôi cả 14 năm.

Một chuyện xui đến với tôi là khi vừa tới phi trường Nội Bài, mãi nhìn các em các cháu đang đứng đợi ở ngoài cửa, trong lúc lấy hành lý trên quầy hình chữ L tôi đã vấp vào góc quầy ngã đập trán xuống sàn bê tông. Một cục bườm lớn sưng phía trên mắt trái. Sau đó quần đen hiện ra chung quanh mắt

và từ từ lan xuống má. Cả tháng sau vết đen vẫn chưa tan biến hết. Cũng may là trước kia khi bị thông tim tôi đã đòi bác sĩ đặt stent loại không tẩm thuốc cho nên không bắt buộc phải uống thuốc loãng máu. Tôi đã vấp ngã đến ba lần trán đập xuống đường nhưng may mắn không bị máu chảy trong não. Nếu uống thuốc loãng máu biết đâu nào có thể đã bị xuất huyết nội, giống như trường hợp của một vài AH bị té đầu đập xuống sàn bê tông.

Cô dâu chú rể diễn hành lên sân khấu được trang trí với pháo bông chào mừng

Sau khi dự đám cưới cháu gái ngày chủ nhật ở Hà Nội, tôi theo mấy người bà con đi xe nhà về quê mẹ làng Hành Thiện, nơi tôi đã ở với ông bà ngoại từ 1945 đến 1954 trước khi di cư vào Nam.

Hôm đó là ngày hội làng, chùa rất đông người đến lễ bái xin xăm xin quẻ. Tôi cũng có dịp đến cúng bái ở từ đường thờ cụ tổ họ Đặng Vũ. Bữa cơm trưa ở từ đường có nộm thịt gà, thịt gà luộc, giò, chả, bát canh, bánh dày và cơm gạo thơm Nam Định. Rất tiếc tôi ăn chay nên không được nếm những món quốc hồn quốc túy do bàn tay các bà ở làng nấu nướng đem đến cúng tổ. Tôi đành bẻ ăn cái bánh dày là lộc tổ mang về chấm với muối mè đã đem theo từ Hà Nội. Bánh dày mới, được làm bằng gạo quê ăn với muối mè hương vị rất ngon. Lòng tôi lại chạnh nhớ đến những ngày êm đềm xa xưa sống nơi quê mẹ.

Từ đường thờ cụ tổ họ Đặng Vũ

Quang cảnh hội làng ở chùa Hành Thiện

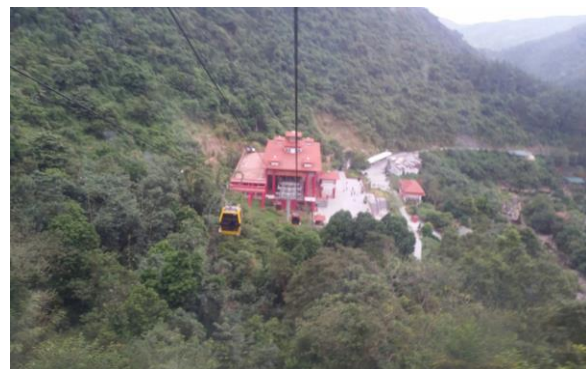
Trong thời gian ở Hà Nội chúng tôi được một người bạn đón về quê ở Phú Thọ. Nhà trồng đủ các loại rau, và nuôi gà Đông Tảo. Gà Đông Tảo là một loại gà đặc biệt, ngày xưa được nuôi để tiến vua. Vẫn được chủ nhà đãi món gà này. Tôi vì ăn chay không có diễm phúc được thưởng thức món gà tiến vua. Nghe nói thịt thơm, da giòn sần sật.

Gà Đông Tảo

Trước khi rời Hà Nội đi Đà Nẵng, gia đình hai cô em tổ chức đi viếng cảnh chùa Tây Thiên, thiền viện Trúc Lâm, và huyện Tam Đảo thuộc tỉnh Vĩnh Phúc. Việt Nam bây giờ ở đâu người ta cũng sửa sang xây cất chùa chiền, rất to lớn.

Phương tiện đến những chùa ở cao trên triền núi rất hiện đại. Lên chùa Tây Thiên khách du lịch đi xe cáp treo. Xây chùa ở Việt Nam và có lẽ ngay cả ở Mỹ bây giờ là một dịch vụ kinh tài không còn ý nghĩa là nơi tu hành nữa.

Cáp treo Tam Đảo

Tam Đảo

Đến Đà Nẵng Thứ Hai ngày 2 tháng 11 lúc 11 giờ sáng. Ái hữu Lê Tự Sồ ra sân bay đón tôi và Vân về nhà ở trong thời gian chúng tôi thăm Đà Nẵng. Như vậy là bảy năm đã trôi qua tôi mới gặp lại anh Sồ. Tôi không có cơ hội gặp anh Sồ từ ngày anh ra trường năm 1969 cho mãi đến năm 2008 khi anh qua Chantilly, VA dự tốt nghiệp con gái út du học vừa đậu bằng Nha Khoa.

Tôi đến thăm anh Sồ ở Chantilly, và hàn huyên nói chuyện gần hai giờ đồng hồ. Tình cảnh ở lại hay ra đi của Ái hữu chúng ta mỗi người một khác vào năm 1975 và sau đó.

Đã có một số Ái hữu thuật lại một hay nhiều chuyện vượt biên của mình cùng hay không với gia đình, cũng như đời sống của họ tại nước họ di trú. Chuyện ở lại của anh Sồ rất ly kỳ không kém gì chuyện ra đi của một anh bạn N. của tôi. Cả hai chuyện ở lại và ra đi đáng được viết thành tiểu thuyết có thực.

AH Phạm bá Lộc, Nguyễn Đức Chí, Lê Tự Sồ, Nguyễn Hải Đà

Ở Đà Nẵng AHCC chỉ có vài người. Ngay tối hôm tôi đến Đà Nẵng, anh Sồ đã liên lạc gọi hai AH Phạm bá Lộc khóa 15 và Nguyễn Hải Đà khóa 17 đến chơi và hàn huyên với tôi tại nhà anh chị Sồ. Hôm đó có chị Mai bà xã của anh Đà đến chơi nữa. Cả ba AH Đà, Lộc, Sồ đều có con đang du học hay đã tốt nghiệp hiện thời ở Mỹ. Vì vậy các anh chị thường qua Mỹ thăm con cái.

Nhà anh chị Sồ vắng vẻ chỉ có hai vợ chồng đã về hưu, xuất ngày quán quít bên nhau. Anh chị có hai con gái ở Virginia bên Mỹ và một gái một trai ở Saigon. Ba ngày chúng tôi ở Đà Nẵng trời mưa tầm tã. Tuy vậy Vân và tôi cũng lấy tour đi xem Bà Nà, có tên là Bà Nà Hills. Đặc biệt các thắng cảnh du lịch ở Việt Nam ngày nay đều có tên Mỹ. Ngay cả Bà Nà do công ty Pháp AREP thiết kế lại làng du lịch Bà Nà thời Pháp thuộc cũng mang tên chỉ đường, hướng dẫn, và đồ biểu chữ Mỹ. Nhưng vắng vắng trong không gian tiếng hát vẫn nhắc nhở những chiều êm ái thơ mộng ngày xưa. Đi đâu trong làng du lịch Bà Nà giọng ca véo von những bài hát Pháp thập niên 50, 60 cũng theo sát chân bạn.

Bà Nà

Làng du lịch Bà Nà

Vào tối Saigon tối Thứ Năm thì sáng hôm sau anh Nguyễn Văn Hiệp đã liên lạc với tôi và các AH hẹn nhau đi ăn tối hôm đó. Anh Hiệp cho biết là AH công chánh ở Đà Nẵng đã thông báo tôi về chơi. Tối đó trời lất phất mưa nên chỉ có tám người có mặt.

AH Ngô Đình vừa gặp tôi tại bữa ăn tối thứ sáu, ngày hôm sau gọi lại hẹn gặp uống cà phê sáng ngày chủ nhật cùng các anh em ra trường năm 1975 (KS14). Trong lúc trò chuyện có đề cập và bàn đến ngày hội ngộ khóa này do AH Văn minh Hồng đứng ra tổ chức tại Cali trong năm 2016.

*Ngồi: AH Nguyễn Văn Đức, Nguyễn Ngọc Sơn, Nguyễn Đức Chí, Trần Thanh Liêm
Đứng: AH Nguyễn Văn Hiệp, Ngô Đình, Trần Thu Hương, Nguyễn Hào Hiệp*

*Ngồi: Các chị AH Tô Văn Tấn, Nguyễn Văn Hiệp, Nguyễn Đức Chí, Lê Tuấn
Đứng: AH Dương Bá Quý, Nguyễn Đức Chí, Nguyễn Hào Hiệp*

AH Hiệp lại tổ chức một bữa ăn tối họp mặt AH khóa ra trường năm 1977 (KS15) ngày thứ sáu 13 tháng 11. Hôm đó có các chị Đi

vợ AH Tô Văn Tấn, Bích vợ AH Nguyễn Văn Hiệp, Hòa vợ AH Lê Tuấn và Vân vợ tôi. Ngoài ra còn có các AH Lê Dân ở Mỹ, Lê Anh Hoàng, Lê Nguyệt Oanh ở Úc về chơi trong nước một hay nhiều tháng. AH Huỳnh Minh Nguyễn sau khi nghỉ hưu đã rời Mỹ từ năm 2011 về Việt Nam ở luôn đến ngày nay.

AH Nguyễn Hào Hiệp, Lê Nguyệt Oanh, Nguyễn Văn Hiệp, Tô Văn Tấn, Nguyễn Ngọc Sơn, Bùi Công Thành

*Ngồi: AH Trần Thanh Liêm, Đặng Huân, Đoàn Văn Thân, Huỳnh Minh Nguyễn, Trần Công Vinh
Đứng: AH Nguyễn Ngọc Sơn, Nguyễn Văn Đức, Lê Dân, Lê Nguyệt Oanh*

AH Tô Văn Tấn, Nguyễn Ngọc Sơn, Bùi Công Thành, Nguyễn Văn Bình, Trần Thanh Liêm.

AH Trần Nguyên Hùng, Lê Bá Vinh, Phan Văn Nho, Nguyễn Đình Huân, Đoàn Văn Thân, Nguyễn Đức Chí, Đặng Huân, Nguyễn Đức Quảng, Nguyễn Văn Đức, Ngô Định

Vào Saigon, chúng tôi đi thăm vợ chồng ông chú họ ở Mỏ Cây Bến Tre. Ông chú đã cùng bà vợ về Việt Nam ở trên một chục năm nay sau khi nghỉ hưu bên Pháp. Bây giờ vợ chồng vui thú điền viên trong rừng dừa cách thị xã Mỏ Cây Nam khoảng mười lăm cây số hướng Thạnh Phú.

Mỏ Cây

Đang ở Saigon tôi hay tin thân mẫu Thân hữu Điện lực (THĐL) Hoàng mạnh Cần và anh bạn Hoàng mạnh Để vừa qua đời. Tôi liên lạc ngay với TH Nguyễn mậu Bàng để

thắp tùng ban đại diện THĐL đến phúng điếu và chia buồn với tang quyến. Anh Cần và Bàng học cùng lớp với tôi ở Trung tâm Quốc gia Kỹ Thuật Phú Thọ nhưng hai anh học Điện còn tôi học Công Chánh.

Ban đại diện THĐL đến phúng điếu và chia buồn với tang quyến.

Trong những buổi gặp mặt hàn huyên với các anh em Công chánh ở Saigon cũng như Đà Nẵng tôi được biết một số AH trong nước có con du học hay đã ra trường hiện thời đang ở Mỹ, Canada, và Úc. Các cháu theo học ngành nghề đa dạng, từ khoa học kỹ thuật đến kinh tế thương mại, gồm kỹ sư, bác sĩ, nha sĩ, dược sĩ, kinh tế, kế toán, v. v.

Ngày nay cha mẹ ở Việt Nam ít người gửi con đi du học ở Pháp dù rằng học phí ở các trường đại học Pháp rẻ hơn nhiều so với Mỹ. Thực là trái ngược với thập niên 50, chúng tôi chỉ mong được du học ở Pháp, và rất coi thường các trường kỹ sư đại học Mỹ. Ngày đó sinh viên Việt Nam nào có cơ hội du học ở Pháp đều cố gắng miệt mài theo học hai năm dự bị đặc biệt, để thi tuyển vào các trường lớn như Bách Khoa, Cầu cống, Hàm mỏ, Viễn thông, Cao đẳng Điện, Centrale, v. v. ở Paris.

Nhưng ngày nay hệ thống giáo dục ở Đại học các nước hoàn toàn đổi khác. Thống kê thứ hạng quốc tế các trường đại học cho thấy là trường hạng nhất của Pháp là Bách khoa Paris chỉ được hạng 61 dưới nhiều trường đại học ở các nước trên thế giới. Ngay cả Thụy sĩ đầu thập niên 70 làm sao so sánh được với Pháp, nhưng ngày nay thứ hạng của Ecole Polytechnique Federale de Lausanne (EPFL) là 34 và ETH Zurich là 13 vượt trên Bách Khoa Paris quá xa. Xin xem danh sách trong mạng dưới đây.

<https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2015/world-ranking#!/page/1/length/25>

Sắp hạng theo ngành học kỹ sư và kỹ thuật thì Bách Khoa Paris hạng 57, EPFL 15 và ETH 8 theo mạng dưới đây.

<https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2014/subject-ranking/engineering-and-IT#!/page/2/length/25>

Đặc biệt tối hôm họp mặt khóa KS15 có Ái hữu Dương bá Quý tham dự. Anh Quý tìm được chân lý trong thiền tập và tu hành đã mấy chục năm, nên ít khi xuất hiện gặp gỡ bạn bè. Tôi có cơ duyên gặp lại anh Quý khi anh được các anh em Công Chánh khóa KS15 tổ chức buổi họp mặt thông báo tin tôi

về chơi. Anh Quý và tôi ăn chay nên ngồi cạnh nhau và có dịp thăm hỏi nhiều.

Cuối bữa tiệc bạn bè giữ anh Quý lại không cho về để bàn luận về đạo Phật. Tôi có đặt một câu hỏi là “Nếu Đức Phật không, giác ngộ thì ngài có nhần tâm không, khi chồn bỏ vợ trẻ con thơ đi tìm chân lý”. Buổi thảo luận về câu hỏi này rất hào hứng nhưng tiếc phải cắt ngang vì nhà hàng sửa soạn đóng cửa.

Trong thời gian ở Saigon tôi thường đi bộ 3.4 km từ nhà bà chị vợ ở góc Nguyễn văn Trỗi (Công Lý) và Trần huy Liệu gần chùa Vĩnh Nghiêm đến vườn Tao Đàn để uống cà phê sáng và tán gióc với vài bạn cũ tại quán cà phê lộ thiên. Chỉ có 3.4 km nhưng dọc theo đường Công Lý nhiều đoạn vỉa hè bị xe gắn máy chiếm chỗ nên tôi phải mất 40, 50 phút mới đi bộ tới nơi.

Quán cà phê lộ thiên trong sân Tao Đàn

Về Saigon còn một cái thú nữa là đi ngoáy tai. Ông anh họ bà xã tôi ở Việt Nam vừa qua Mỹ ở nhà tôi chơi vài ngày, biết là tôi hay bị ngứa tai thường tự cho móc vào tai lấy ráy. Vừa về tới Việt Nam ông ấy đã giữ chỗ cho tôi đi ngoáy tai và xoa bóp thư giãn. Vợ chồng ông ấy cả hai đi xoa bóp mỗi tháng một lần; riêng ông thì thêm ngoáy tai. Vì vệ sinh mình phải mang dụng cụ ngoáy tai riêng của mình theo. Hôm đến thăm ông anh vợ vì không có thì giờ nhiều nên tôi chỉ được ngoáy tai thôi.